

KUOLP00QN117

MINISTR ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

KRAJSKÝ ÚŘAD OLOMOUCKÉHO KRAJE	
Datum doručení:	23-04-2020
Číslo jednání:	44211/2020
Počet listů dokumentu:	
Počet příloh/počet listů příl. k:	11.

Č.j.: MZP/2020/430/225
Spis. zn.: P/3778

Vypraveno dne: 21. 4. 2020

**ZÁVAZNÉ STANOVISKO K ŽÁDOSTI ODVOLACÍHO SPRÁVNÍHO ORGÁNU
O POTVRZENÍ ČI ZMĚNU ZÁVAZNÉHO STANOVISKA**

Ministr životního prostředí jako věcně příslušný správní orgán k potvrzení či změně závazného stanoviska Ministerstva životního prostředí, odboru posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence (dále jen „ministerstvo“), ze dne 30. 11. 2016, č.j. 63946/ENV/16, a závazného stanoviska ministerstva ze dne 23. 4. 2018, č.j. MZP/2017/710/1294, a to v důsledku žádosti podané Krajským úřadem Olomouckého kraje (dále jen „KU“) ze dne 2. 4. 2020, č.j. KUOK 40732/2020, jakožto odvolacím správním orgánem v řízení o odvolání do rozhodnutí Magistrátu města Olomouce, odboru stavebního, oddělení územně správního, ze dne 19. 11. 2019, č. 82/2019, sp. zn.: S-SMOL/175637/2018/OS, č.j.: SMOL/240886/2019/OS/US/Sem (dále jen „stavební úřad“), jímž tento úřad povolil změnu územního rozhodnutí č. 32/2006, vydaného Městským úřadem Přerov, Stavebním úřadem, dne 3. 3. 2006 pod č.j. SÚS3229/2005-KI o umístění stavby „*Dálnice D1, stavba 0136 Říkovice – Přerov*“, kterým byla umístěna stavba pozemní komunikace – dálnice D1, úsek Říkovice – Přerov II – Předmostí, staničení v km 75,300 – 85,400, včetně souvisejících a doplňkových staveb, podle ustanovení § 149 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“),

p o t v r z u j e

1. závazné stanovisko ministerstva ze dne 30. 11. 2016, č.j. 63946/ENV/16;
2. závazné stanovisko ministerstva ze dne 23. 4. 2018, č.j. MZP/2017/710/1294.

O d ů v o d n ě n í :

Záměr „*D1 0136 Říkovice - Přerov*“ byl podroben procesu posuzování vlivů na životní prostředí jako prioritní dopravní záměr (dále jen „proces EIA“) dle ustanovení § 23a zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 100/2001 Sb.“), v roce 2016. Souhlasné závazné stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru „*D1 0136 Říkovice - Přerov*“ na životní prostředí (dále jen „prioritní stanovisko EIA“) vydalo ministerstvo dne 30. 11. 2016 pod č.j. 63946/ENV/16.

V návaznosti na požadavky novelizace zákona č. 100/2001 Sb., provedené zákonem č. 326/2017 Sb., vydalo ministerstvo v souladu s ustanovením § 9a odst. 6 cit. zákona souhlasné závazné stanovisko k ověření změn předmětného záměru ze dne 23. 4. 2018, č.j. MZP/2017/710/1294 (dále jen „závazné stanovisko k ověření změn“).

Dne 19. 11. 2019 vydal stavební úřad pod č. j. SMOL/240886/2019/OS/US/Sem rozhodnutí č. 82/2019 o změně územního rozhodnutí Městského úřadu Přerov č. 32/2006, č. j. SÚ-3229/2005-KI, o umístění stavby „*Dálnice D1, stavba 0136 Říkovice - Přerov*“.

Proti tomuto rozhodnutí bylo podáno několik odvolání, přičemž odvolání spolku Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu, IČO: 670 10 041, se sídlem Cejl 866/50a, 602 00 Brno (dále jen „Děti Země-Klub za udržitelnou dopravu“), odvolání spolku Občanské sdružení Krajina Dluhonice, z.s. (nově pod názvem Krajina Dluhonice, z.s.), IČO: 265 31 437, se sídlem U Zbrojice 46/3, Přerov V-Dluhonice, 750 02 Přerov (dále jen „Krajina Dluhonice“), a odvolání spolku Voda z Tetčic, z.s., IČO: 22678956, se sídlem Hybešova 178, 664 17 Tetčice (dále jen „Voda z Tetčic“), směřují i proti obsahu předmětných stanovisek. Námitky těchto odvolatelů jsou uvedeny dále společně s jejich vypořádáním.

Předmětná závazná stanoviska ministerstva jsou definována správním řádem v jeho ustanovení § 149 odst. 1 jako úkon učiněný správním orgánem na základě zákona, který není samostatným rozhodnutím ve správním řízení a jehož obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu.

Jestliže odvolání směřuje proti obsahu závazného stanoviska, vyžádá odvolací správní orgán v souladu s ustanovením § 149 odst. 5 správního řádu potvrzení nebo změnu závazného stanoviska od správního orgánu nadřízeného správnímu orgánu příslušnému k vydání závazného stanoviska.

Nadřízeným správním orgánem podle ustanovení § 178 odst. 1 správního řádu a zároveň i příslušným správním orgánem k přezkoumání předmětných stanovisek ministerstva dle ustanovení § 149 odst. 5 správního řádu je ministr životního prostředí.

Žádost KU o přezkoumání předmětných závazných stanovisek ministerstva jsem spolu s příslušným spisovým materiálem předložil k posouzení své rozkladové komisi ustavené podle ustanovení § 152 odst. 3 správního řádu.

S přihlédnutím k jejímu návrhu jsem dospěl k závěru, že tato stanoviska ministerstva přísluší potvrdit, jelikož byla vydána ministerstvem jako věcně příslušným správním orgánem v souladu s požadavky zákona č. 100/2001 Sb.

V tomto postupu je třeba vycházet jak z definice závazného stanoviska (ustanovení § 149 odst. 1 správního řádu), tak ze základních zásad činnosti správních orgánů (ustanovení § 2 až § 8 správního řádu) ve vztahu k oběma výše uvedeným stanoviskům ministerstva.

Prioritní stanovisko EIA bylo vydáno v souladu s ustanovením § 23a odst. 3 zákona č. 100/2001 Sb., ze kterého vyplývá: *„Příslušný úřad vydá k prioritnímu dopravnímu záměru závazné stanovisko k vlivům prioritního dopravního záměru na životní prostředí, které je podkladem pro vydání rozhodnutí v navazujících řízeních. Závazné stanovisko podle věty první obsahuje opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzací nepříznivých vlivů na životní prostředí. Platnost závazného stanoviska podle věty první je 5 let.“*

V případě závazného stanoviska k ověření změn se jedná o jeho soulad s požadavky ustanovení § 9a odst. 6 zákona č. 100/2001 Sb., ze kterého vyplývá:

„Nejdříve 90 dnů před podáním žádosti o zahájení navazujícího řízení, nejpozději však v den podání žádosti o zahájení navazujícího řízení, předloží oznamovatel

příslušnému úřadu, který vydal stanovisko, dokumentaci pro příslušné navazující řízení včetně úplného popisu případných změn oproti záměru, ke kterému bylo vydáno stanovisko, a to v rozsahu části nebo etapy záměru, která je předmětem navazujícího řízení. Příslušný úřad ověří na základě oznámení o zahájení řízení zaslaného tomuto úřadu správním orgánem příslušným k vedení navazujícího řízení každý záměr a vydá nesusouhlasné závazné stanovisko, jestliže došlo ke změnám záměru, které by mohly mít významný negativní vliv na životní prostředí, zejména ke zvýšení jeho kapacity a rozsahu nebo ke změně jeho technologie, řízení provozu nebo způsobu užívání. Tyto změny jsou předmětem posuzování podle § 4 odst. 1 písm. g). Jestliže nedošlo ke změnám záměru podle věty druhé, příslušný úřad vydá souhlasné závazné stanovisko. V tomto závazném stanovisku příslušný úřad s přihlédnutím k podkladům podle odstavce 1 určí, které z podmínek stanoviska jsou v důsledku jiných změn záměru neproveditelné, a to případně v součinnosti s příslušnými dotčenými orgány. Pokud nebyly dokumenty podle věty první předány ve stanovené lhůtě, má se za to, že nebyly předány."

Dospěl jsem k závěru, že jak prioritní stanovisko EIA, tak závazné stanovisko k ověření změn bylo vydáno v souladu s požadavky cit. ustanovení správního řádu a zákona č. 100/2001 Sb. Odkazuji proto na odůvodnění těchto stanovisek ministerstva, která jsou věcně správná a v souladu s požadavky uvedených právních předpisů.

Ve vztahu k námitkám uvedených odvolatelů konstatuji:

Ve vztahu ke shodným námitkám spolku Krajina Dluhonice a Děti Země - Klubu za udržitelnou dopravu:

1. Údajný rozpor ust. § 23a zákona č. 256/2016 Sb. se směrnicí EIA. Schválením zákona č. 256/2016 Sb., resp. § 23a zákona č. 100/2001 Sb., byl podle odvolatele porušen účel směrnice EIA. Nedošlo k řádnému posouzení vlivů záměru na životní prostředí v procesu EIA s přiměřenými lhůtami, s vyjádřením veřejnosti a s objektivním posouzením variant. Zákon č. 256/2016 Sb. je považován za odporující právu EU. Záměr byl účelově zařazen mezi tzv. prioritní stavby.

K těmto námitkám konstatuji, že uvedená námitka odvolatele je namířena proti právnímu rámci pro vydávání závazných stanovisek EIA u prioritních dopravních staveb podle ustanovení § 23a zákona č. 100/2001 Sb. O obdobné námitce již rozhodl Ústavní soud České republiky. Ústavní soud ve svém nálezu Pl. ÚS 44/18 ze dne 17. 7. 2019, ve kterém se zabýval návrhem Krajského soudu v Ostravě na zrušení ustanovení § 23a zákona č. 100/2001 Sb., shledal, že napadaná úprava je v souladu s ústavním pořádkem. Ustanovení § 23a zákona č. 100/2001 Sb. tedy nebylo zrušeno a je součástí právního řádu. Ústavní soud došel k závěru, že právní úprava splňuje kritérium rozumnosti v rámci provedeného testu racionality, neboť byla zvolena regulace schopná dosáhnout stanovených cílů s rozumnou mírou omezení práva dotčené veřejnosti na účast v procesu posuzování vlivů prioritních dopravních záměrů na životní prostředí. Ústavní soud dále konstatoval: „Speciální postup podle napadeného § 23a zákona č. 100/2001 Sb. u prioritních dopravních záměrů je de facto řešením, v jehož důsledku jsou vlivy prioritních dopravních záměrů na životní prostředí znovu zkoumány, avšak s přihlédnutím k tomu, že předmětem zkoumání jsou dopravní stavby, pro které již bylo vydáno rozhodnutí o jejich umístění, a rovněž byly podrobeny hodnocení jejich vlivů na životní prostředí. Nebylo by tudíž efektivní znovu podstupovat celý proces posuzování vlivů na životní prostředí včetně řešení vhodnosti zvolené varianty z pohledu ochrany životního prostředí“. S ohledem na skutečnost, že výše uvedený nálezh Ústavního soudu je podle čl. 89 odst. 2 Ústavy závazný pro všechny

orgány i osoby a potvrzuje ústavnost postupu podle ustanovení § 23a zákona č. 100/2001 Sb., považují tuto námitku (rozpor) za vypořádanou.

Dále přísluší doplnit, že přijetí znění ustanovení § 23 zákona č. 100/2001 Sb. předcházel odborná i politická dohoda zástupců Ministerstva životního prostředí a vlády s Evropskou komisí (dále jen „Komise“). Komise neuplatnila výhrady ve smyslu případného nesouladu se směrnicí EIA. Naopak výsledné znění reflektuje připomínky, které zástupci Komise uplatnili. Souhlasný postoj Komise byl v této věci založen na tom, že se jedná výhradně o záměry, které jsou v daném území již pravomocně umístěny, a rovněž že se jedná o záměry, které již byly v minulosti posouzeny podle zákona č. 244/1992 Sb., kde veřejnost měla již jednou přístup do procesu EIA v obdobném rozsahu, který je jí do procesů EIA garantován dnes platným právem. Proto Komise přistoupila na předmětné řešení s výhradou, že dotčená veřejnost musí mít přístup do následného povoloovacího procesu, což je samozřejmě zajištěno institutem „navazujících řízení“. Nesoulad ustanovení § 23a zákona č. 100/2001 Sb. se směrnicí EIA proto považují za čistě spekulativní, vzhledem k výše uvedené možnosti účasti veřejnosti nebyl proces EIA v případě tohoto záměru obejit.

K možnému postupu podle čl. 267 Smlouvy o fungování EU se nelze vyjádřit, neboť tento postup je ve výhradní pravomoci soudní moci. S ohledem na argumentaci Ústavního soudu ve výše uvedeném rozhodnutí i s ohledem na postoj Komise se nedomnívám, že by nižší soudní instance mohly mít pochybnost o souladu ustanovení § 23a zákona č. 100/2001 Sb. se směrnicí EIA.

Námítky odvolatele tak nejsou důvodné.

2. Údajná nezákonnost procesu EIA a nezákonnost vydání stanoviska ze dne 15. 12. 2000, vydaného pod č.j. NM700/2934/OPVŽ/00 e.o. (dále jen „stanovisko z roku 2000“), a nezákonnost vydání prioritního stanoviska EIA. V letech 1995 až 2019 nedošlo podle odvolatele k žádnému odbornému posouzení reálných variant dálnice D1-0136 mimo zastavěné území Dluhonic (tj. městské části Přerova), ačkoliv takové náměty byly opakovaně požadovány.

K těmto námitkám odvolatele přísluší uvést, že tvrzená nezákonnost stanovisek EIA není dostatečně odůvodněná, není zřejmé, v čem by nezákonnost měla spočívat. Proces EIA v roce 2016 byl proveden v souladu se zákonem č. 100/2001 Sb. a veškeré náležitosti byly splněny. Námitky proti stanovisku z roku 2000 jsou nepřípadné. Toto stanovisko je od 1. 4. 2015 nevyužitelné. Pokud bylo součástí spisového materiálu, pak jednak zcela nadbytečně a jednak výhradně informativně. Není možné z něho vycházet, ani není možné o jeho nedostatky nebo neaktuálnost opírat nezákonnost vydaného rozhodnutí, neboť bylo zcela překonáno prioritním stanoviskem EIA z roku 2016 a vůbec nemuselo být obsaženo ve spisovém materiálu. Mimochodem právě nevyužitelnost stanoviska EIA z roku 2000 vedla k povinnosti provést nový proces EIA podle ustanovení § 23a zákona č. 100/2001 Sb., z něž vzešlo prioritní stanovisko EIA z roku 2016. Dále je třeba uvést, že předložení a vyhodnocení variant záměru není z pohledu zákon č. 100/2001 Sb. povinné, je zcela na uvážení oznamovatele, zda k posouzení vlivů předloží záměr v jedné nebo více variantách (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 4As 202/2019 – 87 ze dne 11. 10. 2019, odstavce 52 a 53). Oznamovatel měl povinnost uvést „nástin studovaných hlavních variant a stěžejní důvody pro jeho volbu vzhledem k vlivu na životní prostředí“ podle ustanovení § 23a odst. 5 zákona č. 100/2001 Sb., přičemž historie výběru jedné výsledné varianty, která byla předmětem posouzení v roce 2016, je komplexně zřejmá z podkladů, které měl příslušný úřad v roce 2016 k dispozici pro účely postupu podle ustanovení § 23a zákona č. 100/2001 Sb. To je pak shrnuto i v odůvodnění prioritního stanoviska EIA z roku 2016. Posouzení jediné varianty v procesu EIA je tak plně v souladu s českým i

evropským právem a nelze z této skutečnosti tedy dovozovat nezákonnost procesu EIA či prioritního stanoviska EIA.

Námítky odvolatele tak nejsou důvodné.

3. Podle názoru odvolatele je nutné, aby bylo vydáno nové prioritní stanovisko EIA, které bude skutečně povinným podkladem pro změnu umístění předmětné dálnice D1-0136, nikoliv pro její povolení. Před umístěním záměru lze ve vybraném koridoru procesem SEA v rámci schvalování ZÚR a ÚP vyhledat optimální variantu záměru právě na základě výsledku procesu EIA. V prioritním stanovisku EIA chybí údaje, proč obsahuje jen 18 požadavků z původních 49 stanoviska z roku 2000. Požadavky stanoviska z roku 2000 měly být součástí prioritního stanoviska EIA. Odvolatel požaduje nový proces EIA.

K těmto námitkám odvolatele konstatuji, že prioritní stanovisko EIA bylo vydáno podle ustanovení § 23a zákona č. 100/2001 Sb., a obsahuje veškeré náležitosti potřebné k naplnění zákona č. 100/2001 Sb. Součástí prioritního stanoviska EIA jsou dle zákona č. 100/2001 Sb. opatření vyplývající z procesu EIA, jejich odůvodnění a účel. Prioritní stanovisko EIA nemusí obsahovat informace o převzetí nebo nepřevzetí podmínek ze stanoviska z roku 2000. Nejedná se o navazující procesy, ale o na sobě vzájemně nezávislá posouzení – jedno staré, nevyužitelné, a jedno nové a aktuální.

Při stanovování podmínek prioritního stanoviska EIA (a jejich počtu) byl samozřejmě rovněž zohledněn fakt, že o některých otázkách souvisejících se záměrem bylo již pravomocně rozhodnuto (umístění stavby) – jedná se tedy o právní stav, o kterém se již v dalších řízeních nebude rozhodovat, a není tedy třeba pro tyto otázky stanovovat podmínky. Rovněž byl zohledněn fakt, že předložená dokumentace pro stavební povolení (dále jen „DSP“) již mnohé aspekty, které byly v roce 2000 řešeny formou podmínek stanoviska EIA, řešila přímo. Při stanovení opatření (podmínek) vycházel příslušný úřad zejména z nových odborných studií zpracovaných v roce 2016 (hodnocení vlivů na veřejné zdraví (RNDr. Bohumil Pokorný, CSc., 11/2016); dílčí zpráva o výsledcích revizního biologického průzkumu (HBH Projekt spol. s r.o., Mgr. Tomáš Šíkula, 08/2016); posouzení možnosti ovlivnění stávajících studní (Geodrill s.r.o., 05/2016), rešerše geotechnického průzkumu (GeoTec-GS, a.s., 05/2016)) a DSP.

Pokud by se v budoucnu o jiném umístění stavby přece jen rozhodovalo (změna územního rozhodnutí), což je případ i předmětného řízení, pak by v případě významných změn záměru došlo podle ustanovení § 23 odst. 8 a § 9a odst. 6 zákona č. 100/2001 Sb. na konání zjišťovacího řízení podle ustanovení § 4 odst. 1 písm. g) zákona č. 100/2001 Sb. a podle jeho výsledku případně i na konání nového procesu EIA, kde by podmínky k novému umístění logicky mohly být uvedeny.

Co se týče části námítky odvolatele, že posouzení bylo provedeno pro účely povolení, nikoliv pro účely umístění, resp. pro účely změny územního rozhodnutí, k tomu přísluší uvést, že posouzení v procesu EIA se provádí k záměru jako takovému a toto posouzení není zaměřeno na žádné z potenciálních navazujících řízení, neboť je prováděno univerzálně, a je tedy použitelné pro jakékoliv ze všech možných navazujících řízení. Skutečnost, že posouzení bylo provedeno na podkladě DSP, je navíc všeobecně pozitivní a přínosná, protože čím větší detail je znám, tím podrobnější posouzení může proběhnout. Pokud je pak takové posouzení dostatečné pro povolení stavby, tím spíše je dostatečné pro všechna navazující řízení, která povolení stavby předcházejí (např. změna územního rozhodnutí), která jsou řešena v daleko menším detailu a obecněji. Část námítky týkající se výběru vhodné varianty již byla vypořádána (viz vypořádání námitek odvolatele v bodu č. 2).

Námítky odvolatele tak nejsou důvodné.

4. V požadavku č. 18 prioritního stanoviska EIA se uvádí: „Ke kolaudačnímu řízení navrhnout vhodný způsob zimní údržby komunikace snižující využití posypových solí s ohledem na průchod dálnice D1 vnějším ochranným pásmem 2. stupně jímacího území Tavačov, Troubky, Brodek, územím CHOPAV kvartér řeky Moravy a ochranným pásmem zdrojů přírodních minerálních vod Horní Moštěnice.“ Podmínka zcela vylučuje efektivní účast spolků, které podle svých stanov hájí ochranu životního prostředí ve správním řízení, v němž by se otázka posypových solí řešila. Takové spolky nejsou účastníky řízení o vydání kolaudačního souhlasu, takže je nezbytné, aby takový projekt byl předložen již do stavebního řízení, aby se s ním spolky seznámily a mohly se k němu příp. vyjádřit.

K těmto námitkám konstatuji, že účelem opatření č. 18 je ochrana povrchových a podzemních vod ve vodohospodářsky významných oblastech v blízkosti záměru. Větší množství opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů na životní prostředí příslušný úřad nestanovil, neboť jsou součástí přímo DSP a jejich příloh, nebo byla stanovena v závazných stanoviscích dotčených úřadů. Účelem opatření č. 18 není vyloučení účasti spolků z rozhodování o záměru. Stanovení výše uvedené podmínky nemá dle MŽP žádnou souvislost s účastenstvím spolků a veřejnosti v rozhodovacím procesu. Dále přísluší konstatovat, že k řešení dodržování, vypořádání podmínek z prioritního stanoviska EIA či závazného stanoviska k ověření změn je kompetentní příslušný úřad vedoucí navazující řízení, nikoliv ministerstvo.

Uvedená podmínka zjevně patří do stavebního povolení, kde by měla být stavebním úřadem uvedena tak, aby ji oznamovatel musel při kolaudaci splnit. Stavebního řízení se spolky mohou účastnit v souladu se zákonem č. 100/2001 Sb. Kritériem pro formulaci znění podmínek ve stanoviscích EIA není souhlas nebo nesouhlas spolků, které se účastní navazujících řízení, nýbrž věcné zajištění ochrany, resp. eliminace, snížení nebo kompenzace vlivů na tu kterou složku životního prostředí, a to v té fázi povolovacího procesu, resp. přípravy stavby, kde je to nejefektivnější. Pro stavební řízení, resp. povolení stavby jistě není potřeba znát budoucí způsob zimní údržby komunikace, ale naopak je nutné ve stavebním povolení zajistit, aby takový způsob byl vhodně navržen. V tomto ohledu je napadená podmínka prioritního stanoviska EIA adekvátní. Rovněž ministerstvo není kompetentní se vyjadřovat k technickému provedení záměru.

Námítky odvolatele tak nejsou důvodné.

5. Odvolatel uvádí, že pobyt u rodinného domu v Dluhonicích je z hlediska nadlimitního znečištění ovzduší koncentracemi PM_{10} (denní) a benzo(a)pyrenu (roční) velmi rizikový a umístění dálnice D1-0136 přes okraj Dluhonic pomáhá nepříznivému stavu. Trasa dálnice by měla být odsunuta aspoň o 150 metrů.

K těmto námitkám konstatuji, že přílohou podkladu pro postup podle ustanovení § 23a zákona č. 100/2001 Sb. je „Posouzení vlivu imisí na veřejné zdraví“ (RNDr. Marcela Zambojová, držitelka osvědčení odborné způsobilosti pro oblast posuzování vlivů na veřejné zdraví uděleného Ministerstvem zdravotnictví ČR, říjen 2016). V případě suspendovaných částic PM_{10} lze konstatovat, že v současné době požadové průměrné roční koncentrace PM_{10} překračují hodnoty doporučené Světovou zdravotnickou organizací. Na druhou stranu průměrné roční koncentrace PM_{10} v imisním pozadí splňují hodnoty platných imisních limitů stanovených v české legislativě na ochranu zdraví lidí. Na imisní limity je třeba pohlížet jako na jakési společensky přijatelné riziko, nikoli bezpečnou hranici. Karcinogenní riziko odpovídající požadovým koncentracím benzo(a)pyrenu se pohybuje v řešené lokalitě na relativně nepříznivé úrovni. Nejedná se však o lokální nepříznivou situaci, ale o realitu

na území celé ČR. Imisní příspěvek řešeného záměru však stávající riziko významně nenavýší.

Z provedení „Posouzení vlivu imisí na veřejné zdraví“ vyplývá, že realizace záměru je z hlediska vlivu na veřejné zdraví dobře přijatelná. Nedojde v obytné zástavbě k významným změnám v průběhu posuzovaných let, z hlediska zdravotních účinků jsou změny dobře přijatelné. Záměr je situován v oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší z hlediska krátkodobých koncentrací PM₁₀ a ročních koncentrací benzo(a)pyrenu. Záměr sám o sobě překročení imisních limitů nezpůsobí. Otázka změny trasy není předmětem stanoviska EIA. Takovou otázku by musel řešit oznamovatel (stavebník) v případě, že by jím navržená trasa byla z jakéhokoli důvodu reálně neakceptovatelná. Z pohledu vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví nebyla v prioritním stanovisku EIA neakceptovatelnost záměru shledána, a z pohledu EIA tedy není ke změně trasy žádný důvod.

Námítky odvolatele tak nejsou důvodné.

6. Odvolatel konstatuje, že prioritní stanovisko EIA na str. 31 uvádí, že pokud budou protihlukové stěny z průhledného materiálu, tak se doporučuje, aby byly vytvořeny neprůhledné pásy o min. šířce 2,5 cm, které by byly od sebe vzdáleny max. 12 cm. Vzdálenost pásů od sebe až 12 cm nezajistí ochranu malých ptáků, a proto je doporučováno u svislých pásů vzdálenost max. do 10 cm a u vodorovných pásů max. 5 cm.

K těmto námítkám uvádím, že na str. 31 prioritního stanoviska EIA je uvedeno jeho odůvodnění, nikoliv výroková část. Jsou zde rekapitulována opatření uvedená v podkladech pro vydání prioritního závazného stanoviska. Z pohledu zákona č. 100/2001 Sb. se jedná o detail, který běžně v procesech EIA není do této úrovně podrobnosti řešen. Tato opatření byla stanovena na základě závěrů migrační studie. Dále lze konstatovat, že vzhledem k celkovému charakteru biokoridoru LBK 9, kdy jeho větší část je vedena přes intenzivně obdělávaná pole bez doprovodné zeleně, a s ohledem na vhodné dostatečné kapacitní přechody přes další dotčené biokoridory je negativní vliv na ÚSES považován za akceptovatelný. Přísluší učinit závěr, že odůvodnění výše uvedeného je dostatečné z hlediska požadavků zákona č. 100/2001 Sb. vzhledem k vyhodnocení v rámci migrační studie. Migrační studie byla vyhotovena v květnu 2016 řešitelským týmem ve složení: Mgr. Jan Michalička (Ecological Consulting a.s., ochrana životního prostředí, zoologie) a Mgr. Martina Fialová, Ph.D. (autorizovaná osoba k provádění posouzení podle ustanovení § 45i zákona č. 114/1992 Sb., ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, a autorizovaná osoba ke zpracování biologických hodnocení dle ustanovení § 67 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů).

Odbornost zpracovatelů migrační studie je dostatečná pro stanovení uvedeného doporučení. Za rozhodující v této věci lze považovat postoj dotčeného orgánu ochrany přírody v příslušných správních řízeních, který může dle své kompetence uplatnit požadavek na jiné rozměry pískovaných pásů na protihlukové stěně. Nemá to však vliv na zákonitost prioritního závazného stanoviska EIA.

Námítky odvolatele tak nejsou důvodné.

K námítkám spolku Voda z Tetčic z.s. (číslováno v návaznosti na číslování předchozích námítek)

7. Odvolatel konstatuje, že trasa záměru je přes zastavěné území obce. Realizace záměru zhorší dosud příznivý stav životního prostředí, zejména obyvatel obce Dluhonice. Zásadně nesouhlasíme s vedením dálnice D1 přes zastavěné území obce Dluhonice.

Ochrana zdraví většiny nemůže být vykoupována zhoršením zdraví menšiny obyvatel Dluhonic.

K těmto námitkám konstatuji, že se jedná o námitky, které byly vypořádány pod bodem č. 5, na který tímto odkazuji.

Námitky odvolatele nejsou důvodné.

8. Podle odvolatele je závazné stanovisko k ověření změn neověřitelné a nekomplexní. Ministerstvo údajně nadržovalo žadateli při jeho vydání. Příslušný úřad měl uplatnit ustanovení § 9a zákona 100/2001 Sb. a neměl toto stanovisko vydat. Uvedené stanovisko je nezákonné, příslušný úřad nadržoval žadateli při jeho vydání. Závazné stanovisko k ověření změn je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a odůvodnění je vágní.

K těmto námitkám konstatuji, že k vyhodnocení případných změn záměru slouží závazné stanovisko vydané dle ustanovení § 9a odst. 6 zákona č. 100/2001 Sb. (verifikační závazné stanovisko). Pokud by došlo ke změnám záměru, které by mohly mít významný negativní vliv na životní prostředí, vydal by příslušný úřad nesouhlasné závazné stanovisko a takové změny by se staly předmětem posuzování podle ustanovení § 4 odst. 1 písm. g) zákona č. 100/2001 Sb. (změny musí být posouzeny minimálně ve zjišťovacím řízení). Verifikační závazné stanovisko je nutné vydat do každého dílčího navazujícího řízení vedeného k záměru. Na základě žádosti a předložených podkladů bylo vydáno závazné stanovisko k ověření změn záměru. Toto závazné stanovisko bylo vydáno v souladu s aktuálně platným zákonem č. 100/2001 Sb. Součástí žádosti o toto stanovisko byl mimo jiné dokument obsahující úplný popis změn a dokumentace pro příslušné navazující řízení. Náležitosti ustanovení § 9a odst. 6 zákona 100/1000 Sb. byly splněny na základě výše uvedeného. Předmětné podklady byly doručeny v rámci zákonné lhůty. Doplnění žádosti o vydání závazného stanoviska k ověření změn ze dne 14. 12. 2017 (žádost o vydání tohoto stanoviska byla doručena dne 3. 2. 2017) nelze považovat za nedostatek žádosti, a není proto důvod žádost zamítnout nebo vydat nesouhlasné závazné stanovisko. Doplnění žádosti o vydání uvedeného stanoviska nelze považovat za „nadržování žadateli“, jak se nesprávně domnívá odvolatel. Příslušný úřad musí postupovat tak, aby neměl v rozhodované věci žádné pochybnosti (zásada materiální pravdy). Za tímto účelem je naopak žádoucí a nezbytné vyžádat si doplnění podkladů od žadatele. Pro doplňování žádosti rovněž zákon nestanoví žádné lhůty, takže nelze tvrdit jejich nedodržení. Všechny uvedené změny byly ze strany ministerstva vyhodnoceny. Ministerstvo odůvodnilo svoje závěry k těmto změnám. Není proto zřejmé, v čem konkrétně má být dle odvolatele spatřována případná „nekomplexnost a nepřezkoumatelnost“ či nezákonnost tohoto stanoviska, a není tedy ani zřejmý důvod předmětného požadavku odvolatele. Námitka, že formulace odůvodnění jsou vágní, se nezakládá na skutečnosti. V odůvodnění závazného stanoviska k ověření změn jsou podrobně popsány identifikované změny a u každé z nich je podrobně uveden postoj správního orgánu vedoucího procesu EIA k této změně. Část odůvodnění, kterou odvolatel označuje za vágní, je pak již pouze rekapitulací, shrnutím či celkovým závěrem, který následuje až za podrobným odůvodněním postoje ke změnám (a vychází z něj).

Dospěl jsem k závěru, že v závazném stanovisku k ověření změn nelze identifikovat podezření na jeho rozpor s právními předpisy, který by mohl mít vliv na výrokovou část tohoto stanoviska, a který by tak byl způsobilý negativně ovlivnit další průběh navazujících řízení. Současně je třeba dodat, že není pravdou, že v postupu podle ustanovení § 9a odst. 6 zákona č. 100/2001 Sb. se hodnotí záměr jako celek. Naopak v tomto postupu se hodnotí výhradně předmět navazujícího řízení a posuzuje

se, zda a jak moc se tato část záměru (která je předmětem dílčího navazujícího řízení) změnila oproti tomu, jak byla tato část řešena a posouzena v procesu EIA k původnímu záměru. V tomto postupu tedy logicky nemohou být nijak hodnoceny části záměru, které z jakéhokoliv důvodu nejsou předmětem daného navazujícího řízení. Otázka, zda některé stavební objekty mají nebo nemají být předmětem daného navazujícího řízení, pak není otázka na správní orgán příslušný k procesu EIA, ale na správní úřad, který má vedení daného navazujícího řízení ve své gesci. Tato otázka rovněž nemá a nemůže mít vliv na zákonnost prioritního stanoviska EIA ani závazného stanoviska k ověření změn.

Námítky odvolatele tak nejsou důvodné.

9. Odvolatel konstatuje, že prioritní stanovisko EIA nemůže být podkladem navazujícího řízení ani podkladem pro vydání závazného stanoviska k ověření změn. Prioritní stanovisko EIA je podle odvolatele zcela nedostatečné, nezákonné a navíc nepřezkoumatelné. Podkladem prioritního stanoviska EIA byla dokumentace pro stavební povolení místo dokumentace pro územní řízení. Dále byla napadena podmínka č. 18 prioritního stanoviska EIA a jeho odůvodnění.

K těmto námitkám uvádím, že na základě ustanovení § 23a odst. 3 zákona č. 100/2001 Sb. příslušný úřad vydá k prioritnímu dopravnímu záměru závazné stanovisko k vlivům prioritního dopravního záměru na životní prostředí, které je podkladem pro vydání rozhodnutí v navazujících řízeních. Přísluší tak učinit závěr, že prioritní stanovisko může být podkladem pro příslušné navazující řízení.

Podle ustanovení § 23a odst. 5 zákona č. 100/2001 Sb. se prioritní závazné stanovisko vydává na podkladě „popisu aktuálního technického řešení záměru a jeho vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví“, který musel být (a byl) oznamovatelem předložen jako součást žádosti o vydání prioritního závazného stanoviska. Pro naplnění tohoto kritéria byla předložena DSP plně postačující. Není zřejmé, proč by měla být podle odvolatele překládána namísto DSP spíše dokumentace pro územní rozhodnutí (DÚR). Není to zřejmé tím spíše, že DSP obecně obsahuje mnohem detailnější a přesnější informace o záměru, a navíc v daném případě i nejaktuálnější dostupné informace o záměru. Nehledě na to, že požadavek zákona by byl naplněn jakýmkoliv komplexním „popisem aktuálního technického řešení záměru a jeho vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví“, nemuselo se tedy nutně jednat ani o DSP ani o DÚR, nicméně považuji předložení DSP jako výrazně vhodnější, než kdyby byla předložena obecnější DÚR. Pokud odvolatel staví svoji námitku na skutečnosti, že nyní jde o „řízení o změně územního rozhodnutí“, a proto se domnívá, že podkladem pro prioritní závazné stanovisko tedy měla být „dokumentace pro změnu územního rozhodnutí“, pak je taková námitka i úvaha odvolatele, která k ní vedla, zcela lichá.

Podkladem pro prioritní závazné stanovisko nutně musí (musel) být podklad, který komplexně řeší předmětný záměr v celém jeho rozsahu, a to v nejdetailejší dostupné formě. Toto kritérium splnila právě DSP. Naopak „dokumentace pro změnu územního rozhodnutí“ takové kritérium nesplňuje, neboť neřeší záměr jako celek, nýbrž pouze dílčí změny oproti pravomocnému územnímu rozhodnutí.

Z požadavku odvolatele není zřejmé, v čem konkrétně je spatřována případná nezákonnost prioritního stanoviska EIA, a není tedy ani zřejmý důvod předmětného požadavku. V napadeném prioritním stanovisku EIA nebylo identifikováno podezření na rozpor s právními předpisy, který by mohl mít vliv na výrokovou část stanoviska, a mohl by tak negativně ovlivnit další průběh navazujících řízení. Ke stejným námitkám ve vztahu k podmínce č. 18 prioritního stanoviska EIA bylo poskytnuto vypořádání pod bodem č. 4, na které se tímto odkazuje.

Námítky odvolatele tak nejsou důvodné.

10. Odvolatel uvádí, že prioritní stanovisko EIA nemůže být založeno na podkladě jiných závazných stanovisek; současně uvádí, že v prioritním závazném stanovisku absentuje informace, na základě kterých závazných stanovisek byly stanoveny podmínky prioritního stanoviska EIA.

K těmto námitkám přísluší konstatovat, že zákon č. 100/2001 Sb. nestanoví konkrétní podobu podkladu, na základě kterého má být prioritní závazné stanovisko vydáno. V ustanovení § 23a zákona č. 100/2001 Sb. je toliko stanoveno, že prioritní závazné stanovisko se „vydává na základě žádosti oznamovatele, jejíž součástí je podklad obsahující popis aktuálního technického řešení záměru a jeho vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví...“.

Tímto pokladem tedy bez pochyby může být předložená DSP včetně k ní doložených závazných stanovisek dotčených orgánů. Odůvodnění stanovených podmínek je podrobně uvedeno na str. 8 a 9 prioritního stanoviska EIA, přičemž jejich stanovení proběhlo na základě podkladů, které byly pro proces EIA předloženy, a po správní úvaze správního orgánu příslušného k procesu EIA.

Námitky odvolatele tak nejsou důvodné.

11. Odvolatel dále uvádí, že si lze povšimnout výrazného rozdílu mezi textem prioritního stanoviska EIA a textem závazného stanoviska k ověření změn.

K těmto námitkám uvádím, že uvedené námitky nelze nijak rozporovat. Důvodem rozdílnosti těchto stanovisek je to, že obě závazná stanoviska mají formálně zcela jiný účel, a proto je logické, že mají i odlišný obsah, který vyplývá ze zákona č. 100/2001 Sb. Účelem prioritního stanoviska EIA je vyhodnotit vlivy celého záměru na životní prostředí a veřejné zdraví. V úvodních částech stanoviska je proto popsán celý záměr, a to bez označení konkrétních stavebních objektů, nýbrž obecněji. Přesto je zde popis vzhledem k pokročilé přípravě záměru popsán zřetelně podrobněji, než v jiných stanoviscích EIA k obdobným typům záměrů. Stavební objekty nejsou vyjmenovány zejména proto, že to není běžné, a proto, že prioritní stanovisko neslouží jako poklad pro jediné navazující řízení, ale pro různá navazující řízení, takže je žádoucí spíše obecnější popis.

Účelem ověřujícího stanoviska (závazného stanoviska k ověření změn) je ověřit změny záměru mezi procesem EIA a konkrétním navazujícím řízením. V těchto případech je naopak standardní, že se do tohoto závazného stanoviska převezme konkrétní předmět navazujícího řízení (tedy výčet konkrétních stavebních objektů, které jsou předmětem tohoto konkrétního navazujícího řízení), aby bylo zřejmé, k jakému předmětu navazujícího řízení se toto závazné stanovisko k ověření změn záměru vztahuje. Správní orgán příslušný k procesu EIA při vydávání tohoto závazného stanoviska zkoumá, zda a jak tyto stavební objekty, které jsou předmětem navazujícího řízení, byly popsány a posouzeny v procesu EIA a zda zde nejsou významné rozdíly. Tato úvaha nicméně z odůvodnění závazného stanoviska k ověření změn přímo vyplývá.

Námitky odvolatele tak nejsou důvodné.

12. Odvolatel spatřuje rozpor výroku a odůvodnění prioritního stanoviska EIA spočívající v tom, že odůvodnění obsahuje soupis některých minimalizačních opatření z hlediska vlivů záměru, zatímco výroková část tato opatření neobsahuje.

K těmto námitkám konstatuji, že prioritní stanovisko EIA bylo formulováno na základě předložených podkladů, které již obsahovaly některá minimalizační opatření.

Provedené posouzení je tedy provedeno s tím, že se s realizací těchto opatření v podkladech automaticky počítá, a není tedy důvod tato opatření stanovovat jako podmínky závazného stanoviska. Realizace těchto opatření je v podkladech obsažena stejně, jako je v těchto podkladech obsažena realizace záměru. Jde tedy o nedílnou součást záměru. Jinými slovy stejně jako není třeba do podmínek prioritního stanoviska vkládat podmínku, že předložený záměr má být realizován, není tam třeba vkládat ani podmínku, že opatření, která jsou součástí navrženého záměru, mají být realizována. Realizace obojího je samozřejmá.

Námítky odvolatele tak nejsou důvodné.

13. Námítky odvolatele k otázce souladu záměru se Zásadami územního rozvoje Olomouckého kraje (dále jen „ZÚR OLK“).

K těmto námitkám konstatuji, že záměr může být do procesu EIA předložen plně dle návrhu a představ oznamovatele. Úkolem správního orgánu příslušného k procesu EIA je takový záměr posoudit, což se stalo.

Otázka, zda záměr je nebo není v souladu se ZÚR OLK, je pro provedení příslušného posouzení podle zákona č. 100/2001 Sb. zcela irelevantní a má výhradně informativní charakter. Skutečnost, že se posuzovaný záměr neliší od záměru, který byl již v minulosti v procesu EIA posouzen, je logicky pozitivní.

Uvedené námítky tak nejsou důvodné.

14. Odvolatel rozporuje plnění lhůt uvedených v ustanovení § 9a odst. 6 zákona č. 100/2001 Sb.

K tomu uvádím, že odvolatel se domnívá, že kvůli tomu, že žádost o změnu územního rozhodnutí byla podána před účinností novely zákona č. 100/2001 Sb., která zavedla aktuální znění ustanovení § 9a odst. 6 zákona č. 100/2001 Sb., by mělo být nyní (resp. v rámci vydání závazného stanoviska k ověření změn) ověřeno splnění tehdejší právní úpravy platné před novelizací.

K ustanovení § 9a odst. 6 zákona č. 100/2001 Sb. v jeho aktuálním znění nestanovil zákon č. 326/2017 Sb. žádné přechodné ustanovení, takže se podle jeho aktuálního znění musí postupovat ihned po nabytí účinnosti, tedy od 1. 11. 2017.

Závazné stanovisko k ověření změn záměru mohlo být vydáno až po oznámení o zahájení navazujícího řízení, tj. nejdříve po 4. 4. 2018. Splnění zákonných povinností je v závazném stanovisku k ověření změn posuzováno ke dni jeho vydání, tj. k 23. 4. 2018. V té době již platila dnešní úprava ustanovení § 9a odst. 6 zákona č. 100/2001 Sb., podle které lze žádost o závazné stanovisko k ověření změn podat nejdříve 90 dnů před podáním žádosti a nejpozději v den podání žádosti o zahájení navazujícího řízení. Protože obě žádosti byly předloženy ještě před nabytím účinnosti zákona č. 326/2017 Sb., který tento požadavek zavedl, nemohlo být v době vydání závazného stanoviska k ověření změn splnění tohoto požadavku vyžadováno, a tedy ani posuzováno.

Nad rámec uvedeného přísluší konstatovat, že povinnost, která platila před 1. 11. 2017, tj. předložit žádost o závazné stanovisko k ověření změn 30 a víc dnů před podáním žádosti o zahájení navazujícího řízení, oznamovatel tehdy splnil, když žádost o uvedené stanovisko předložil 52 dnů před podáním žádosti o zahájení navazujícího řízení. V době vydání závazného stanoviska k ověření změn však již tato povinnost neplatila, a tak se jí správní orgán příslušný k procesu EIA při vydání závazného stanoviska k ověření změn logicky nezabýval.

Námítky odvolatele tak nejsou důvodné.

Jelikož nebyly shledány žádné důvody pro změnu nebo zrušení prioritního stanoviska EIA ani závazného stanoviska k ověření změn podle ustanovení § 149 odst. 5 správního řádu, přísluší tato stanoviska podle cit. ustanovení správního řádu potvrdit.

Ze všech výše uvedených důvodů jsem rozhodl tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto závazného stanoviska.

V Praze dne

20.04.2020

Mgr. Richard Brabec
ministr životního prostředí

Toto závazné stanovisko obdrží:

1. Krajský úřad Olomouckého kraje
odb. strategického rozvoje kraje
odd. stavebního řádu
k č.j. KUOK 40732/2020
Jeremenkova 40a
779 00 Olomouc
2. MŽP, odbor posuzování vlivů na ŽP a IP (710)
zde